

האוניברסיטה הפתוחה

10730

מבוא לבלשנות תיאורטית
השלמות לחוברת הקורס

כתבה: ד"ר אירנה בוטוויניק

פברואר 2017

פנימי – לא להפצה

© כל הזכויות שמורות לאוניברסיטה הפתוחה.

תוכן העניינים

1	אל הסטודנטים
3	סביבת הלמידה ואתרי הקורסים
	מתכונת הקורס
5	1. מבוא: מהי בלשנות תיאורטית
5	2. מבנה הקורס
6	3. פירוט יחידות הלימוד בקורס
7	4. כיצד תלמדו בבית?
8	5. מטלות מנחה (ממ"ן)
8	6. בחינות הגמר
8	6.1 מתכונת בחינת הגמר
8	6.2 מועדי בחינות הגמר
9	7. תנאים לקבלת נקודות זכות בקורס
	מטלות הקורס
9	8. תיאור המטלות
11	9. נוהל הגשת מטלות
15	10. בחינת גמר לדוגמה

סטודנטים יקרים,

אני מברכת אתכם על בחירתכם בקורס "מבוא לבלשנות תיאורטית".

חוברת זו כוללת פרטים על מרכיבי הקורס, הפעילויות הכלולות בו ומפנה אתכם למקורות המידע וההנחיה העומדים לרשותכם. לפיכך, אני ממליצה לכם לקרוא את החוברת בעיון רב.

אם לאחר קריאת החומר תהיינה לכם שאלות נוספות, תוכלו לפנות אל הגורמים הבאים:

- בכל השאלות הקשורות לחומר הלימודים, אנא פנו אלי בעת המפגש (ראו "לוח מפגשים ומנחים") או טלפנו אלי בשעת הקבלה הטלפונית (פרטים ישלחו אליכם בהודעה נפרדת).
- נושאים בתחום המנהלי והאקדמי מפורטים בידיעון האקדמי ובקטלוג הקורסים. עדכונים נשלחים מדי סמסטר.
- לצורך בירורים אחרים וייעוץ, ניתן לפנות אל מרכז הקורס בדרכים הבאות:
 - א. בכתב: אירנה בוטוויניק, רחוב הס 14 תל אביב 63324
 - ב. טלפון: 077-7645894 (נא לא להשאיר הודעות במענה הקולי)
 - ג. בדואר אלקטרוני (מומלץ מאוד!): botwinik@post.tau.ac.il (יש לציין באופן ברור את נושא הדוא"ל ואין לצרף מסמכים או כל דבר אחר).

בנוסף לחוברת הקורס, קיים אתר אינטראקטיבי שבו ניתן לקבל מידע, לשלוח מכתבים (במקום בדואר), לעיין בפתרונות למכתבים, לקרוא עדכונים, לשאול שאלות ולעין בשאלות של חבריכם לקורס, ועוד.

יצוין, כי למרות שניתן להתמודד היטב עם הקורס ללא האתר, מומלץ מאוד להיעזר בו.

פרטים על למידה מתוקשבת ואתר הקורס, תמצאו באתר שה"ם בכתובת:

<http://telem.openu.ac.il>

מידע על שירותי ספרייה ומקורות מידע שהאוניברסיטה מעמידה לרשותכם, תמצאו באתר הספרייה באינטרנט www.openu.ac.il/Library.

בנושאים אדמיניסטרטיביים ניתן לפנות למזכירות המחלקה – 09-7781159/1990 או

בדוא"ל: arts@openu.ac.il

אני מאחלת לכם הצלחה בקורס והנאה רבה מן החומר הנלמד.

ד"ר אירנה בוטוויניק

מרכזת הקורס

סביבת הלמידה ואתרי הקורסים

הקורסים באוניברסיטה הפתוחה מלווים באתרי קורסים המוקמים בסביבת למידה מקוונת המכונה **אופל - OPAL**. סביבת למידה זו מבוססת על מערכת קוד פתוח עולמית לניהול למידה, המכונה **Moodle**. סביבת הלמידה אופל פותחה ועוצבה על ידי **צוותי** הפיתוח במרכז שה"ם והיא כוללת תוספות ייחודיות, שאינן קיימות במערכת הליבה Moodle.

פיתוח הסביבה הוא דינמי ומספר גרסאות מושקות מידי שנה. נוספים כלים ויכולות חדשות הנובעים מתוך צרכי הקורסים וסגל ההוראה, מתוך צורכי הסטודנטים וכן מתוך יוזמות והצורך להתחדש ולהיות כל הזמן בחזית הטכנולוגיה. האתר מהווה עבורכם ערוץ תקשורת עם סטודנטים אחרים בקורס ועם צוות ההוראה, ומאפשר לכם ליהנות מחומרי למידה נוספים שמפרסם/ת מרכז/ת ההוראה של הקורס.

מהם הציוד והתוכנה הנדרשים כדי לגלוש באתר?

חומרה ורשת:

- חיבור לאינטרנט ברוחב פס של 5 MB ומעלה. מומלץ לעבוד בחיבור קווי.
- מחשב – מעבד: במהירות מינימלית של 2.33 GHz, זיכרון מערכת (RAM): לפחות 4 GB.
- לפחות 5 GB שטח אחסון פנוי בכונן מערכת ההפעלה.
- כרטיס מסך בעל זיכרון 1 GB לפחות.

תוכנה:

- מערכת הפעלה: Windows 7 ומעלה או Mac OS X 10.8 ומעלה.
- הרשיון של מערכת ההפעלה חייב להיות חוקי!
- חבילת Office מגרסה 2007 ומעלה.
- דפדפנים: Google Chrome / Firefox / גרסה 11 ומעלה של Microsoft Internet Explorer

כיצד מגיעים לאתר הקורס?

הגישה לאתרי הקורסים יכולה להתבצע באחת מהדרכים הבאות:

1. מדף המידע האישי בשאילת"א
2. מדף שה"ם - <http://www.openu.ac.il/shoham/pages/default.aspx>
3. קישור מתוך האזור האישי של הסטודנטים באתר האוני"פ <http://www.openu.ac.il>

מה כוללים אתרי הקורסים?

האתרים מכילים חומרי לימוד מגוונים המשתנים מאתר לאתר בהתאם לצרכי הקורס. כך למשל ניתן למצוא בחלק מאתרי הקורסים ספרים דיגיטליים, ספרים קוליים, מדריכי למידה מצולמים, מילוני מונחים, קישור למפגשי הנחיה מקוונים, הקלטות של המפגשים, הרצאות וידאו של מומחים, תרגילים ובחנים להערכה עצמית, דוגמאות של מבחנים ועוד. כמו כן באתר כלים מגוונים המאפשרים לקיים שיח לימודי בין משתתפי הקורס.

סביבה מונגשת

סביבת הלמידה מונגשת על-פי תקן נגישות בינלאומי ובכך מתאפשר לסטודנטים עם מוגבלויות שונות ללמוד באמצעות אתרי הקורסים. הסביבה מונגשת לסטודנטים עיוורים ולקווי ראייה המשתמשים בתוכנת קורא מסך, ולסטודנטים עם מוגבלות מוטוריות בידיים המתקשים בתפעול

העכבר ומשתמשים במקלדת בלבד. לסטודנטים המתקשים בניווט ובהתמצאות באתר, נוסף תפריט יעודי לניווט מהיר בכלים המרכזיים באתר וקישורים לדילוג מהיר בין אזורי תוכן.

כיצד מקבלים סיסמת גישה לאתר הקורס?

עם קבלת האישור על הרשמתכם לאוניברסיטה, תישלח לדוא"ל שלכם הודעה (וכן יישלח מסרון למי שציון את הטלפון הנייד שלו בפרטי הקשר), ובה הנחיות קישור למערכת "מתחברים בקלות" ולמערכת קול האו"פ.

בהודעה שתקבלו, תתבקשו להיכנס לקישור של מערכת מתחברים בקלות. לאחר מכן יהיה עליכם להשלים כמה פרטים ואז תקבלו שם משתמש ותתבקשו להגדיר סיסמה. כן תתבקשו להגדיר קוד אישי למערכת קול האו"פ.

שם המשתמש והסיסמה (החדשה) ישמשו אתכם כדי להיכנס לאתר הקורס, למערכת מטלות ולמערכת שאילתא.

שימו לב! במידה ולא הגיעה אליכם שם משתמש וסיסמה או שאינכם מצליחים להיכנס למערכת עליכם ליצור קשר עם מוקד הפניות והמידע בטלפון 09-7782222 או באמצעות דואר אלקטרוני:

infodesk@openu.ac.il

היכנסו לאתר, היעזרו בתכנים השונים וכמובן השתתפו באופן פעיל. האתר נועד לכם ושימוש נכון בו יכול להקל עליכם את הלמידה.

שליחת ממ"נים באמצעות מערכת המטלות המקוונת

בכל קורס (למעט בודדים), ניתן להגיש מטלות באמצעות מערכת המטלות המקוונת. הסטודנטים שולחים את המטלות דרך המערכת למנחי הקורס והן מוחזרות באמצעות המערכת לאחר בדיקתן כולל ציון ומשוב, תוך בקרה מלאה של מרכזי ההוראה. יתרונותיה הבולטים של המערכת, היא האפשרות של הסטודנטים לדעת בכל שלב האם המטלה נמצאת אצל המנחה (הורדה למחשב שלו), האם נבדקה, ומה הציון שניתן עליה. על כל אלה יש להוסיף את היתרון כי שימוש במערכת המקוונת אינו מצריך מילוי ידני של טפסים וכמובן שאין צורך במשלוח בדואר. לצד המעקב המנהלי, המערכת מאפשרת, קבלת משוב מסודר ומתועד היטב בגוף המטלה או בקובץ נפרד.

תמיכה טכנית ובירורים

מוקד הפניות והמידע

במוקד הפניות והמידע תקבלו תשובות לנושאים של הפעלה טכנית של אתרי הקורסים, סיסמאות משתמש, גישה לוידיאו, מערכת המטלות וכותרי מולטימדיה (תקליטורים).

 שעות הפעילות של מוקד הפניות והמידע הן:

ראשון עד חמישי 8:30-19:00

לא יינתן שירות בימי שישי

מס' טלפון: 09-7782222 יש להצטייד במספר ת"ז וקוד אישי.

דואר אלקטרוני: infodesk@openu.ac.il

יש לכלול במייל: שם ושם משפחה, תעודת זהות, מספר טלפון ותיאור קצר של אופי התקלה.

בכל הנושאים הקשורים לתכנים באתר הקורס, עליכם לפנות לצוות ההוראה בקורס.

1. מבוא: מהי בלשנות תיאורטית

הבלשנות התיאורטית חוקרת שפות אנושיות מנקודת מבט קוגניטיבית, כשמטרתה להגדיר מהו ידע לשוני, המאפשר לכל אדם באשר הוא לדבר ולהבין את שפת אמו. הנחת היסוד של הבלשנות התיאורטית היא שכל אדם ניחן בידע לשוני מופנם, בלתי מודע, המכונה *כשירות לשונית*. ידע זה מורכב ממכלול של חוקים המהווים את דקדוק השפה. הדקדוק מאפשר לדובר השפה לייצר ולהפיק אינספור משפטים בשפתו ולהבין כל משפט, גם אם שמע אותו לראשונה בחייו. הכשירות הלשונית כוללת גם ידע המאפשר לדובר לזהות מהי מילה אפשרית בשפתו ומהם הצלילים הלשוניים המשמעותיים בשפה אותה הוא דובר. הבלשנות התיאורטית חוקרת את הכשירות הלשונית באמצעות איתור, תיאור והסבר של תופעות לשוניות המאפיינות שפות אנוש, תוך כדי אפיון של ההיבטים המשותפים לכל השפות האנושיות וההיבטים שבהם שפות יכולות להיבדל זו מזו.

בקורס מבואי זה ייחשפו הסטודנטים להנחות היסוד של הבלשנות התיאורטית ולדרכי המחקר שלה. החשיפה נעשית באמצעות היכרות עם תופעות שונות ורכישת כלים לניתוחן. הסטודנטים יתוודעו לתחומי המחקר הבסיסיים בבלשנות - פונטיקה ופונולוגיה (חקר צלילי השפה), מורפולוגיה (מבנה המילה), תחביר (יצירת משפטים), סמנטיקה ופרגמטיקה (חקר המשמעות) - כמו גם להיבטים פסיכולוגיים, נוירולוגיים ופילוסופיים של שפה אנושית.

הרבה מהתופעות הלשוניות יודגמו על השפה העברית המודרנית, אך יש להדגיש שני עיקרים חשובים:

- התופעות מוצגות לאור העקרונות האוניברסאליים של מבנה השפה והן מנותחות באמצעות כלים תיאורטיים כלליים, שאינם ייחודיים בהכרח לשפה העברית.
- הקורס אינו מלמד את הדקדוק העברי וגם לא דורש בקיאות בכללי הדקדוק הנורמטיביים. עם זאת, נדרשת מן הסטודנטים שליטה בשפה העברית.

2. מבנה הקורס

הקורס מבוסס על יחידות לימוד המופיעות בספרי הלימוד בהוצאת האוניברסיטה הפתוחה. לא כל הפרקים הם קריאת חובה, כפי שיפורט להלן. בנוסף, ייתכן שהסטודנטים יופנו במהלך הקורס למספר מאמרי השלמה בנושאים שונים הנדונים בקורס.

3. פירוט יחידות הלימוד בקורס

להלן תיאור יחידות הלימוד :

יחידה 1: יסודות הבלשנות התיאורטית

הפרק סוקר את ההתפתחות ההיסטורית בחקר השפה, עם דגש על ההתפתחויות שחלו במאה ה-20 והובילו לגישה המונחת בבסיס הקורס, הבלשנות התיאורטית. הפרק מבהיר את המושגים המרכזיים של הגישה, את הנחות היסוד שלה, את הענפים המרכזיים והבינתחומיים של הבלשנות התיאורטית ואת שיטות המחקר הנהוגות בה.

יחידה 2: רכישת שפה

הפרק דן בהסברים הקיימים לתהליך רכישת השפה על ידי ילדים. דיון שיטתי במאפייני התהליך מוביל למסקנה שהמודל המוצע על ידי הבלשנות התיאורטית הוא המבטיח ביותר, ומביא עדויות אמפיריות התומכות במסקנה זו.

יחידה 3: שפה ומוח

הפרק דן במחקרים השונים שמטרתם לאפיין את אזורי המוח המעורבים בהפקת שפה והבנתה. מחקרים אלה מראים, בין היתר, שהיכולת הלשונית הינה ייחודית לבני אנוש, אוטונומית, כלומר נפרדת מהיכולות הקוגניטיביות האחרות של בני אדם, ובעלת רכיבים שונים, כפי שניתן ללמוד מפגיעות לשוניות סלקטיביות.

יחידה 4: מורפולוגיה

המורפולוגיה עוסקת במבנה המילה. השאלות הנשאלות הן מהי מילה, מהם מרכיביה, כיצד דובר השפה מזהה רצף של צלילים בשפתו כ"מילה". בנוסף, תחום זה עוסק בדרכי תצורת מילים בשפה ובהבחנה בין מערכות מורפולוגיות ודרכי תצורה בשפות שונות.

יחידות 5-6: תחביר

יחידות אלה עוסקות במבנה המשפט - מרכיביו ודרכי יצירתו. אחת השאלות המרכזיות במחקר התחבירי היא מהם אותם כללים המאפשרים לדובר השפה לייצר ולהבין אינספור משפטים בשפתו, לזהות משפטים דו משמעיים ולדעת מהו משפט דקדוקי או לא דקדוקי בשפתו. היחידות מציגות צעד אחר צעד את הניתוח התחבירי של משפטים, תוך כדי התייחסות ליחסים בין המילים במשפט ולקשר בין מבנה המשפט למשמעותו.

יחידות 7-9: סמנטיקה ופרגמטיקה (חלקים מפרקים 7 ו-9, כמו גם פרק 8 כולו הם קריאת רשות)

יחידות אלה דנות בסוגיות שונות של מרכיבי המשמעות. בין הנושאים הנדונים, הוראה של ביטויים שונים, יחסים בין משפטים, משמעות קבועה ומשמעות בהקשר.

יחידות 10-12: פונטיקה ופונולוגיה (פרק 12 קריאת רשות)

יחידות אלה מציגות באופן בסיסי את הצלילים הלשוניים (הגאים) ואת התנהגותם בתוך מילים. הפונטיקה עוסקת בשאלה מהו צליל לשוני והפונולוגיה מגדירה מהי מערכת של צלילים לשוניים בשפה מסוימת וכיצד צלילים אלה מתנהגים בהקשרים לשוניים שונים. בין הנושאים הנדונים, האפיון הפונטי של צלילים לעומת אפיונם הפונולוגי, תכונות מבחינות, קבוצות טבעיות, פונמות ואלופונים ותהליכים פונולוגיים.

4. כיצד תלמדו בבית?

אנו מספקים לכם לוח מפורט של הזמן המוקצה ללימוד כל יחידות הלימוד (ראו "לוח זמנים ופעילויות").

שמירה על קצב הלימוד יש בה חשיבות כפולה:

- (1) בעזרתה תוכלו לעמוד במועדים הקבועים להגשת המטלות.
- (2) בעזרתה תספיקו להקיף את כל חומר הלימודים הנדרש, כך שישאר לכם זמן סביר להתכונן לבחינת הגמר.

עליכם לקחת בחשבון שתצטרכו להקדיש 12-18 שעות בשבוע לצורך הלימוד. דרך הלמידה העצמית היא, בדרך-כלל, עניין אינדיבידואלי. ואולם, אנו מרשים לעצמנו להציע לכם, שלאחר קריאה ראשונה ושנייה של כל יחידת לימוד, תחזרו ותקראו תוך כדי סיכום **בכתב** של הנושאים המרכזיים הנדונים בה. כדאי להיעזר בתקצירי היחידות המופיעים באתר הקורס ולהשתתף באופן פעיל בקבוצות הדיון שבאתר (ראו סעיף 9).

מאחר שיחידות הלימוד משופעות במונחים, אנו מציעים לכם להכין לעצמכם - **תוך כדי לימוד** - **מילון מונחים**. מילון כזה יכלול את הסבר המונח, הדגמות למונח וציון המקום שבו המונח מופיע ביחידת הלימוד (מספר היחידה והעמוד). מילון מעין זה יעזור לכם - כל אימת שתיתקלו בהמשך מהלך לימוד הקורס במונח, אשר, משום-מה, נשתכח מובנו - למצאו על נקלה במילון ה"פרטי", וכן לחזור ולקראו ביתר פירוט ובהקשר המתאים בגוף היחידה שבה הוא נדון. הכנת מילון מונחים כזה הוכיחה את עצמה בלימודי הקורס בעבר, והסטודנטים שעשו זאת הפיקו מכך תועלת רבה.

5. מטלות מנחה (ממ"ן)

לאחר קריאה בעיון של יחידות הלימוד הרלוונטיות תוכלו לגשת לפתרון הממ"ן. השאלות בממ"ן אמנם מבוססות על חומר הלימוד, אך בהיותן שאלות יישום, לא תוכלו למצוא בחומר הלימוד עצמו את פתרון, אלא רק את הכלים שבאמצעותם ניתן לענות עליהן. מומלץ לקרוא את השאלות בעיון רב, לנסות להתמודד איתן לפני מפגש ההנחה, ולנצל את המפגש להעלאת סוגיות שונות בלתי מובנות. ניתן, כמובן, לפנות למרכז/מנחה הקורס גם בדרכים השונות שהוזכרו לעיל. קורס זה מלווה בחמישה ממ"נים. משקלו של כל ממ"ן 6 נקודות זכות. על מנת לעבור את הקורס, עליכם להגיע ל-24 נקודות, כלומר לענות על לפחות ארבעה ממ"נים. יחד עם זאת, אני ממליצה לעבוד על כל הממ"נים ולשלוח אותם לבדיקה, שכן הממ"נים הם אמצעי הלימוד היעיל ביותר. (ראו גם את הפרק "מטלות הקורס" בחוברת זו).

6. בחינות הגמר

6.1 מתכונת בחינת הגמר

בחינת הגמר בנויה ברובה משאלות מאותו סוג שמופיעות בממ"נים, כלומר חלקן שאלות רב-ברירה ("מבחן אמריקאי"), שאותן אין אנו חושפים, חלקן טענות עליהן יש לענות נכון או לא נכון ולנמק בקיצור (לנימוק יהיה משקל בקביעת הניקוד), וחלקן שאלות המתייחסות לנתונים לשוניים בתחום כלשהו (למשל, משפט שאותו יש לנתח תחבירית, או צלילים שאותם יש לאפיין פונטית או פונולוגית וכד'). במפגשי ההנחה נתרגל את כל סוגי השאלות. דוגמה מצורפת לחוברת זו.

6.2 מועדי בחינות הגמר

הנכם זכאים לגשת לבחינת גמר בקורס רק אם עמדתם **בכל** דרישות הקורס לפני מועד בחינה. (כלומר הגשתם מטלות במשקל מינימלי והשתתפתם בשאר פעילויות החובה של הקורס). בחינות הגמר יחלו כשבוע ימים לאחר תום הסמסטר. הודעה על המועדים המדויקים תישלח לסטודנטים על-ידי מרכז ההישגים הלימודיים במהלך הסמסטר. מועדי בחינות הגמר שנקבעו לסמסטרים הבאים מפורטים בידיעון האקדמי. **לתשומת לב!**

הנכם זכאים להיבחן בקורס פעמיים: במועדים של הסמסטר הנוכחי או במועדים של הסמסטר הבא בו נלמד הקורס, ובכך מיציתם את זכותכם להיבחן בקורס. סטודנט שניגש לבחינות גמר בשני מועדים ונכשל בשניהם, יוכל להירשם לקורס זה פעם נוספת ולקבל הנחה בשכר הלימוד. פרטים בידיעון האקדמי.

על מתכונת בחינות הגמר ראו בנספח "בחינות גמר לדוגמה" בחוברת זו. אנו מצרפים בחינה זו כדי שתשמש כלי עזר נוסף בלימוד ובהכנה למבחן. אין בכך התחייבות שהבחינות בסמסטר הנוכחי יהיו זהות במבנה, באופי השאלות וכו' לבחינה לדוגמה.

7. תנאים לקבלת נקודות זכות בקורס

- א. כדי שתהיו זכאיים לגשת לבחינת הגמר, עליכם להגיש מטלות במשקל של 24 נקודות לפחות ובכללן מטלות החובה 11 ו-13.
- ב. כדי לעמוד בדרישה המינימלית של בחינת הגמר, עליכם לקבל ציון של לפחות 60.
- ג. סטודנטים שעמדו בהצלחה בבחינת הגמר, ושהציון הסופי (המשוקלל) שלהם הוא לפחות 60, יקבלו שש נקודות זכות.

8. תיאור המטלות בקורס

הקורס מכיל 5 מטלות, שמשקלן הכולל הוא 30 נקודות. את מטלות המנחה עליכם לשלוח אל המנחה (או מרכז הקורס) שלכם, או למסרן במפגש ההנחיה. המנחה יבדוק אותן, יתקן ויעיר, ויחזיר אליכם בדואר. אם המועד האחרון להגשת הממ"ן מקביל לתאריך מפגש ההנחיה - תוכלו למסור את הממ"ן למנחה בזמן המפגש. על-ידי כך יתקצר הזמן עד לקבלת המטלה חזרה מן המנחה.

אם במשך לימוד היחידות וכתובת המטלות תיתקלו בקושי או אי-בהירות, תוכלו לטלפן אל המנחה שלכם ביום ובשעה שנועדו לכך - אל תהססו לעשות זאת!

המטלה	ליחידות	משקל המטלה
ממ"ן 11-חובה	1, 2, 3	6 נקודות
ממ"ן 12	4	6 נקודות
ממ"ן 13-חובה	5, 6	6 נקודות
ממ"ן 14	7, 9	6 נקודות
ממ"ן 15	10-11	6 נקודות

סה"כ 30 נקודות

לתשומת לבכם!

כדי לעודדכם להגיש לבדיקה מספר רב של מטלות הנהגנו את ההקלה שלהלן:

אם הגשתם מטלות מעל למשקל המינימלי הנדרש בקורס, **המטלה** בציון הנמוך ביותר, שציונה נמוך מציון הבחינה, לא תילקח בחשבון בעת שקלול הציון הסופי.

זאת בתנאי שמטלה זו **אינה חלק מדרישות החובה בקורס** ושמשקל המטלות האחרות שהוגשו עובר את המינימום ההכרחי.

זכרו! ציון סופי מחושב רק לסטודנטים שעברו את בחינת הגמר בציון 60 ומעלה והגישו מטלות כנדרש באותו קורס.

9. נוהל הגשת מטלות מנחה (ממ"ן)

קיימות שתי חלופות להגשת מטלות:

- **שליחת מטלות באמצעות מערכת המטלות המקוונת**
מערכת שליחת המטלות קלה להפעלה, היא חוסכת את הצורך במילוי טפסים, במשלוח דואר ובשמירת עותק של המטלה, ומאפשרת מעקב אחר המטלה.
הגישה למערכת המטלות המקוונת היא דרך אתר הבית של הקורס בקישור "מערכת המטלות".
- **שליחת מטלות באמצעות הדואר או הגשה ישירה למנחה במפגשי ההנחיה**
לכל מטלת מנחה עליכם לצרף טופס נלווה אחד.
הקפידו למלא את כל הפרטים בחלק א של הטופס. הכניסו את הטופס (על כל חלקיו הצבעוניים) יחד עם המטלה למעטפה המיועדת לכך ורשמו בכתב יד ברור את כתובתכם (כולל מיקוד!) במקום המיועד לכך.
רשמו את שם המנחה וכתובתו באופן מדויק. (דוגמה לטופס נלווה לממ"ן ראו בהמשך).
השאירו עותק של המטלה בידכם!

מועדי הגשה ומשלוח מטלות בדואר

בעמוד הראשון של כל מטלה מצוין מועד הגשתה. יש לשלוח את המטלה עד ל"מועד האחרון להגשה" המצוין עברה. אסור שחזרת המטלה על המעטפה תישא תאריך מאוחר מ"המועד האחרון" להגשת הממ"ן.

שימו לב: אין לשלוח מטלות בדואר רשום!
הקפידו לרשום את כתובת המנחה בצורה מדויקת כולל מיקוד.

את הממ"ן עליכם לשלוח לבדיקה **רק למנחה שלקבוצתו אתם משובצים**. ממ"ן שישלח למנחה אחר ללא אישור מראש של מרכז ההוראה ציונו לא ייחשב.

הממ"ן ייבדק ויוחזר לכם תוך שלושה שבועות מהתאריך האחרון להגשת הממ"ן. אם הממ"ן לא יוחזר אליכם במועד זה, אנא צרו קשר עם המנחה לבירור סיבת העיכוב.

דחייה בהגשת מטלות

במקרים מיוחדים, כגון שירות מילואים, תוכלו לפנות למנחה שלכם לקבלת אישור לדחיית מועד ההגשה. לכל מטלה המוגשת באיחור צרפו מכתב/אישור המנמק את סיבת האיחור.
בסמכותו של המנחה שלכם לאשר לכם איחור של עד שבוע בהגשת ממ"ן (אלא אם קיבל הנחיות אחרות ממרכז ההוראה). במקרה חריג ביותר שנדרש איחור בהגשה של למעלה מזה יש לבקש אישור של מרכז ההוראה בקורס. מטלות שגיעו באיחור וללא אישור יבדקו על-ידי המנחה אך לא יינתן להן ציון והן לא יובאו בחשבון המטלות המוגשות.

ערעור על ציון בממ"ן

אם יש לכם השגות על הציון שקיבלתם בממ"ן תוכלו להגיש ערעור מנומק בכתב למנחה שלכם בצירוף הממ"ן והטופס המלווה (ההעתק הצהוב), תוך שבוע ימים מיום קבלת הממ"ן.
אם המנחה לא יקבל את ערעורכם, הרשות בידכם לערער בפני מרכז ההוראה בקורס בצירוף הממ"ן והטופס המלווה, תוך שבוע מיום קבלת תשובת המנחה על ערעורכם. החלטת מרכז ההוראה היא סופית.

שימו לב!

את התשובות לממ"נים הנכם מתבקשים לכתוב על דפי פוליו (שורות). כתבו על צדו האחד של העמוד והשאירו שוליים רחבים להערות המנחה (לפחות 5 ס"מ).

האוניברסיטה הפתוחה הקריה ע"ש דורותי דה רוטשילד רח' רבוצקי 108 ת.ד. 808 רעננה 43104		
טופס מלווה למטלה לבדיקה מנחה (ממ"ן)		
לשימוש פנימי		
21	611	1-2 3-7 8-10
חלק א - ימולא על-ידי התלמיד מלא נא את כל הפרטים בעט כדורי בכל המלבנים הכהים וכן למטה. מספר הקורס והמטלה העתק מתוך השאלון. כן הקפד לרשום את כל תשע הספרות של מספר הזהות (גם אפסים וסיפרת ביקורת) שלח את כל העתקים בצירוף המטלה אל מנחה קבוצתך.		
מספר הזהות 1 2 3 4 5 6 7 8 9 11-19	קורס 10125 22-26	מטלה 11 27-28
חלק ג - ציונים יש לרשום מספרים שלמים סכום ציוני השאלות צריך להיות שווה ציון המטלה.		
31 34 37 39 41 43 45 47 49 51 53 55 57 59 61 63 65 67 69 71 73 75 77 79 81 83	ציון שאלה 1 ציון שאלה 2 ציון שאלה 3 ציון שאלה 4 ציון שאלה 5 ציון שאלה 6 ציון שאלה 7 ציון שאלה 8 ציון שאלה 9 ציון שאלה 10 ציון שאלה 11 ציון שאלה 12 ציון שאלה 13 ציון שאלה 14 ציון שאלה 15 ציון שאלה 16 ציון שאלה 17 ציון שאלה 18 ציון שאלה 19 ציון שאלה 20 ציון שאלה 21 ציון שאלה 22 ציון שאלה 23 ציון שאלה 24 ציון שאלה 25	שם התלמיד ישראל ישראלי כתובת התלמיד רח' מנחם 19 ת"א טלפון 03-5269710 שם המנחה ד"ר ארז נשלח ביום 1.1.02 קבי לימוד 01 מרכז לימוד ת"א 610
חלק ב - ימולא על-ידי המנחה מלא נא את כל הפרטים (בעט כדורי). שמור את העותק האחרון בידך. שלח את שאר העותקים בצירוף המטלה למרכז שירות לאוניברסיטה (מש"ל).		
התקבל ביום נשלח ביום שם המנחה		
חלק ד - הערות המנחה לתלמיד (נא כתוב ברור)		

מק"ט 9-830-1 יוסף וולף ושות' בע"מ

דוגמה למילוי טופס מלווה לממ"ן

הערות חשובות לתשומת לבך!

חל איסור מוחלט על הכנה משותפת של מטלות ו/או על העתקת מטלות.

עליך להשאיר לעצמך העתק של המטלה.

אין האוניברסיטה הפתוחה אחראית למטלה שתאבד בשל תקלות בדואר.

10. בחינת גמר לדוגמא

מבנה הבחינה: בבחינה 4 חלקים, כשבכל חלק שאלות במתכונת של שאלות שהיו בממ"נים.

חלק א: 10 שאלות אמריקאיות – 20 נקודות

חלק ב: 5 טענות עליהן יש להחליט האם הן נכונות/לא נכונות ולנמק בקצרה את הבחירה – 20 נקודות.

חלק ג: 3 שאלות על נתונים לשוניים – 20 נקודות

חלק ד: ניתוח תחבירי של 5-6 משפטים (כולל משפט בונוס) – 40 נקודות

הערות כלליות

- יש לקרוא את השאלות בעיון ולענות בקיצור אך בדיוקנות.
- יש להקפיד לענות על כל סעיפי השאלה.
- כל הנושאים שבאו לידי ביטוי בחומר הלימוד (בעיקר בממ"נים), יכולים להופיע בבחינה.
- חומר עזר: מותר להשתמש במילונים. **כל חומר עזר אחר אסור בשימוש**.

חלק א (10 שאלות אמריקאיות)

בחרו את התשובה המתאימה ביותר (20 נקודות)

חלק ב (5 טענות)

לגבי כל אחת מהטענות הבאות, בחרו נכון / לא נכון, ונמקו את בחירתכם בקיצור (20 נקודות)

1. במילה האנגלית monkey יש 6 צלילים לשוניים, המסודרים בשתי הברות. נכון/לא נכון

2. במשפט 'ליסה לא אוכלת דייסה, היא זוללת דייסה' יש שלילה מטה-לשונית. נכון/לא נכון

חלק ג (3 שאלות עם כמה סעיפים בכל אחת מהן)

1. לפניכם שני משפטים הכוללים את המילה ילדותי.

א. חלקו את המילה לשורש (בסיס) ומוספיות, וצינו את הקטגוריה של הבסיס.

ב. באיזה מהמשפטים למילה יש שתי סיומות גזירה. הסבירו בקיצור.

(1) דן כתב ספר על ילדותי במרוקו.

(2) דן התנהג באופן ילדותי במרוקו.

חלק ד – ניתוח תחבירי של משפטים כמו בממ"ן 13, תוך כדי התייחסות למבנה התמטי של הפעלים הרלוונטיים